

SCHILDPADDEN TOT IN HET ONEINDIGE

John Green

Gottmer

(door Magda Vanopdenbosch)

OVER DE MAKER

John Green (Indianapolis, 1977) heeft momenteel een belangrijke plaats veroverd in de internationale jeugdliteratuur. Zijn Young-Adult romans staan regelmatig in de New York Times bestsellerslijsten. Zijn succes als auteur kan verklaard worden doordat hij de nieuwe media goed bespeelt: hij houdt zich bezig met bloggen samen met zijn broer. Hij schuwt ook geen heikele en actuele onderwerpen: zijn boeken draaien rond homoseksualiteit, problemen met ouders, zelfmoord, ziektes. Nochtans was hij een buitenbeentje op school en werd hij evenals Aza gekweld door een angstpsychose. Zijn theologiestudie verklaart misschien de filosofische inslag in bijna al zijn werken. 'Het grote misschien' (2005) is zijn debuut. Later volgden nog: 'Negentien keer Katherine' (2006), 'Paper Towns' (2008) en zijn grootste succes (ook verfilmd): 'Een weeffout in onze sterren' (2012).

1. VERHAAL

In het kort

Wanneer de steenrijke industrieel Russell Pickett op een dag verdwijnt en er een geldprijs wordt beloofd aan diegene die het mysterie oplost, is Daisy Ramirez onmiddellijk gefascineerd door de zaak. Zij probeert Aza Holmes, haar beste vriendin, warm te maken voor dit mysterie; Aza kent immers de zoon van de miljardair, Davis Pickett. Beiden leerden elkaar kennen op een jeugdkamp voor kinderen van wie een ouder gestorven is. Zowel de vader van Aza als Davis' moeder stierven plots en onverwacht. Aza en Davis sluiten een heel kwetsbare vriendschap: Aza zit gevangen in een spiraal van angst voor een microbiële infectie en Davis is zo eenzaam dat hij vreest dat Aza enkel uit is op het geld van de beloning. Nadat Aza, via een cryptische omschrijving, de schuilplaats van Russell Pickett vindt, gaan ze uiteindelijk toch elk hun eigen weg.

Belangrijkste personages

'Schildpadden tot in het oneindige' is een 'character driven' boek: de plot is ondergeschikt aan de karaktertekening en de psychologische evolutie van de personages. Het verhaal kunnen we zien als 'raam' of als 'katalysator' voor de ontwikkeling van de personages. We onderscheiden 3 belangrijke personages:

- Aza Holmes is hoofdpersoonage, zij vertelt vanuit het ik-perspectief en in een Verleden Tijd. Ze worstelt al jarenlang met een angstpsychose voor een microbiële dodelijke infectie. Dit maakt haar onzeker, kwetsbaar en doet haar twifelen aan haar identiteit: "ik zou wel eens fictief kunnen zijn" (p.9). Als metafoor gebruikt Green de pleisters die Aza dwangmatig op elk vermeend wondje kleeft. De schrik voor bacteriën maakt de verliefdheid met Davis bijna onmogelijk. De liefdevolle en tedere Davis wil haar begrijpen: "Ik vind ons fijn. Echt." (p.203), maar haakt na de dood van zijn beide ouders toch af. Aza's neurose bereikt een dieptepunt bij een ziekenhuisopname wegens een auto-ongeval. "Het gaat niet goed met me, mama. Helemaal niet goed." (p. 246). Ze herstelt fysisch én psychisch, maar ze blijft broos en breekbaar: "Alsof ik stuk was en weer in elkaar geplakt ben." (p.268). Uiteindelijk kan ze toch vol overtuiging zingen: "Je bent iemands iets, maar je bent ook jouw jij." (p.272).
- Daisy Ramirez: beste vriendin én tegenpool van Aza. Doordat ze uit een lager sociaal milieu komt is ze veel realistischer dan Aza. Ze kent de beperkingen van het leven, wil toch hogerop geraken en aast daarom op de beloning die uitgelooft wordt voor de tip die kan leiden naar de verdwenen Pickett. Als tegengewicht voor haar soms moeilijke situatie schrijft ze succesvolle virtuele Star Wars verhalen.

Hierin creëert ze de figuur van Ayala: het alter-ego van Aza, die door haar fans als egocentrisch en continu irritant beschreven wordt. Ook voor Aza is het ontdekken van Ayala een hele ontzuivering. Toch blijft Daisy een trouwe en bewonderenswaardige vriendin voor Aza.

- Davis Pickett: zoon van de verdwenen miljardair Russell Pickett. Davis leeft samen met zijn jongere broer Noah en dienstpersoneel in een gigantisch landhuis met absurde voorzieningen: golfbaan, cinemazaal, een zwembad geflankeerd door 10 ligstoelen mét klaarliggende handdoek. Er is een zoöloog belast met de zorg voor en de studie over een tuatara: een eeuwenoude soort hagedis aan wie Russell zijn hele erfenis wil overmaken. In dit absurde leven is Davis ontzettend eenzaam en vindt hij in de vriendschap met Aza troost en warmte. Na het vinden van het lijk van zijn vader besluit hij te verhuizen en samen met zijn broer een nieuw leven op te bouwen: “want het leven gaat door, of je nu de stroom mee hebt of tegen.” (p.295).

Tips voor gesprek:

- Vinden de jongeren de personages geloofwaardig, herkenbaar?
- Wie van de personages is het sterkst geportretteerd?
- Wat vinden ze van de uiteindelijke keuze van Davis?
- Wat vinden ze van Daisy’s creatie van de figuur van Ayala? Begrijpelijk, gevaarlijk of niet passend in een vriendschap?
- Met welk roman- of filmpersonage associëren ze zichzelf? Laat de jongeren hierover vertellen: hebben ze behoefte zich te spiegelen aan een bepaald figuur?
- Is Aza even egocentrisch en antipathiek als Ayala of is ze eerder meelijwekkend?
- Zoek voor elk personage 3 adjectieven om ze kernachtig te omschrijven. Noteer in een wolk.
- Wat is er gebeurd met Russell Pickett? Gaat het om zelfmoord of een afrekening in het milieu?
- Dit wordt immers niet expliciet vermeld in het boek.

Structuur

De plot van ‘Schildpadden tot in het oneindige’ kunnen we zien als raamvertelling waarbinnen John Green vele lagen verwerkt: er is zowel een psychologische, filosofische, wetenschappelijke als een sociale laag. Allen haken in elkaar en vormen een mooi weefsel.

Het eerste hoofdstuk bevat alle ingrediënten voor het hele boek: typering van de hoofdpersonages, de aanzet van de plot en het filosofische en psychologische thema. Knap.

Het boek eindigt met een paragraaf die we als epiloog kunnen lezen: een flash-forward geschreven in Tegenwoordige en Toekomstige Tijd. Aza vertelt hierin hoe haar leven zal evolueren: met vallen en opstaan. John Green sluit zijn roman open maar toch positief af.

Tips voor gesprek:

- Heeft het boek een rode draad?
- Is de veellagigheid een verrassing? Of vinden de jongeren de plot spannend genoeg om het boek goed te vinden? Is de diepere inhoud typisch voor John Green?
- Is de epiloog duidelijk? Het gebruik van de verschillende tijden?
- Vinden de jongeren het boek positief eindigen, of is de zin: “Je weet nog niet dat je een leven opbouwt, het ziet instorten en herbouwd worden.” (p.300) toch wat teleurstellend?

Stijl

John Green heeft een typische schrijfstijl: schrijft met veel vaart, gebruikt veel metaforen en weinig beschrijvingen; hij geeft weinig details over het uiterlijk van zijn personages. Zijn taal is springlevend, eigentijds zonder brutaal te zijn. De dialogen zijn gevat en scherp.

- Gaan de juryleden hiermee akkoord?

2. AAN DE SLAG

Uit de lagen die de raamvertelling ondersteunen kunnen we verschillende thema’s afleiden:

De psychologische laag: leven met een angstpsychose.

Aza heeft een angstpsychose voor bacteriën. Een angstpsychose is een pathologische angst. Het feit dat we angst kunnen voelen is een overlevingsmechanisme. Het helpt ons gevaar te herkennen en te vermijden (voorbeeld: schrik voor donder en bliksem). Bij een aantal mensen staat de angst echter niet meer in

verhouding tot datgene waar ze bang voor zijn. Angst kan dan zo verlammend zijn dat ze allerlei zaken gaan vermijden. Dat kan een ernstige impact hebben op hun leven. Vaak geraken mensen ook in een vicieuze cirkel.

Tips voor gesprek:

- Geldt bovenstaande theorie voor het leven van Aza? Wat vermijdt ze? In hoeverre wordt haar leven belemmerd door haar angstpsychose voor een bacteriële infectie?
- Is dit een interessant thema voor een boek? Hoe zwaar weegt het thema door?
- Kennen de jongeren andere vormen van een angstpsychose? (Vliegangst, plankenkoorts, examenstress, pleinvrees, claustrofobie). Merk op dat niet alle problematisch zijn. Hebben ze er ervaring mee?
- John Green gebruikt veel metaforen om Aza's angst te omschrijven: een spiraal, pleisters die ook Aza's kwetsbaarheid tonen. Welke beelden en/of kleuren associëren de jongeren met angst?
- Rond geestelijke gezondheidszorg zijn er een aantal interessante sites voor jongeren: NokNok, Brainwiki en On track again.

De filosofische laag

Aza's dwangneurose brengt filosofische vragen over het 'ik' met zich mee:

Green opent zijn boek met de zin: "Op het moment dat ik voor het eerst besepte dat ik weleens fictief zou kunnen zijn." (p.9), of: Aza beschouwt zich niet "als een mens, maar eerder als een walgelijke, wriemelende klodder bacteriën." (p.99), dus bepaald door omstandigheden buiten haarzelf en waar ze dus ook geen invloed kan op hebben. 'Schildpadden tot in het oneindige' is dus helemaal doordrongen van het filosofische motto van Schopenhauer: "De mens kan doen wat hij wil, maar hij kan niet willen wat hij wil." (p.7).

Tips voor een filosofisch gesprek aan de hand van volgende vragen:

- Kunnen we doen wat we willen? Ligt alles reeds vast?
- Wat kiezen we zelf? (vriendenkring, studies, kleding). Kan een bepaalde keuze ons leven of onze kijk op het leven, of hoe we zijn veranderen? Met andere woorden: creëren we onszelf? "Maken we zelf ons verhaal" (p.272), of spelen we een rol? Is het leven "een reeks keuzes tussen wonderen" (p.199)?
- Reflecterend op Aza's leven: kan Aza genezen, kan ze haar angsten intomen of moet ze ze heel haar verdere leven meeslepen?

Als moderator kan je de verschillende meningen toetsen aan elkaar en zo tot een boeiende gedachtenuitwisseling komen.

Sociale laag

De filosofische laag is ook verbonden met een sociale laag: absurde rijkdom tegenover armoede.

Daisy komt uit een laag sociaal milieu waaruit ze wil ontsnappen door een vervelend baantje aan te nemen waardoor ze kan studeren. Daarom ook wil ze zo graag de beloning winnen.

Tips voor gesprek:

- Aansluitend aan het vorige kan je hier ook vragen: kan je ontsnappen aan armoede?

Taal en literatuur

'Schildpadden tot in het oneindige' is een boek dat speelt met taal en literatuur:

- o Davis houdt een blog bij waarin hij zijn gedachten koppelt aan literaire citaten (p.68-69, p.196-197, p.220).
- o "De mond van de jogger" is een cryptogram voor de vindplaats van Russell Pickett (p.281).
- o Over hoe mooi 'verliefdheid' wordt uitgedrukt in het Engels: in love, in liefde, "alsof het een zee is waarin je verdrinkt" (p.162).
- o Waar er geen taal bestaat om de pijn in je hoofd te beschrijven (p.101).
- o De metafoer van de spiraal die ook de cover siert is afkomstig van het gedicht 'De wederkomst' van W.B. Yeats, waarvan de eerste regels zijn: Draaiend in de steeds wijdere spiraal/Hoort daar de valk de valkenier niet meer. De spiraal roept bij Yeats een beeld van oneindigheid op.
- o De titel verwijst dan weer naar een hindoe-mythe die vertelt dat de aarde een platte schijf is die rust op een schildpad die weer rust op een schildpad en zo tot in het oneindige. Dit verhaal staat tegenover de wetenschappelijke verklaring van het ontstaan van de aarde (p. 260). En Aza bedenkt dat beide misschien gelijk hebben en waardevol zijn.

Tips voor gesprek:

- Vinden de jongeren de literaire citaten een meerwaarde? Zetten ze meer aan tot nadenken? Heeft er iemand iets opgezocht over de auteurs?
- Je kan aan de jongeren vragen een gedachte te koppelen aan een citaat/een boek/film. Ofwel uitgaande van het boek op pagina's 68-69, 196-197, 220 over eenzaamheid, over geluk ofwel over een persoonlijke gedachte.

Wetenschappelijke laag

Regelmatig weidt John Green uit over een wetenschappelijk onderwerp: van de sterrenhemel tot bacteriën, van de tuatara tot het ontstaan van de wereld. Ook kunst komt aan bod.

Tips voor gesprek:

- Passen deze wetenschappelijke weetjes in het boek? Maakt dit John Green tot de veelzijdige alom geprezen jeugdauteur?

Verfilming

Als slot kan je nog praten over een eventuele verfilming van het boek.

- Is het interessant genoeg voor een film?
- Wat moet er zeker in het scenario?
- Waarop zouden de jongeren de klemtoon leggen?

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.